

σκευασμένους και έτοιμους βασιλικούς ήθοποιούς, δι' βλέπω τὸ λόγο, γιατί δὲν εἶναι κατάλληλοι οἱ αὐτοδίδαχοι ήθοποιοί, οἱ ὅποιοι πολὺ εὐκολώτερα ἀπὸ κάθε ἄλλο μαθητευόμενο ήθοποιὸς μπορούν νὰ γείνουν βασιλικοί, διδασκόμενοι, καὶ μορφούμενοι.

Συμπερκίνω λοιπὸν ὅτι τὸ Βασιλικὸ Θέατρο μπορεί πολὺ καλὰ νὰ πραγματοποιήσῃ τὰ ὕψηλά του καθήκοντα, καὶ τὸν ὕψηλό του προορισμὸ καὶ σκοπὸ μὲ αὐτούς τοὺς ήθοποιούς ποὺ πᾶρα καὶ ἔχει, φτάνει νὰ λάβῃ τὰ κατάλληλα μέτρα νὰ δώσῃ τὴν ἀνάλογη μόρφωση σ' ἐκείνους, ποὺ τυχόν δι' ἔχουν.

ΣΤΗΝ 2ῃ ΕΡΩΤΗΣΗ

"Ἐγὼ τὴν ιδέα" ὅτι ἡ σημερινὴ καλλιτεχνικὴ διεύθυνσις τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου μπορούσε νὰ εὐδοκμήσῃ καλῶτερα ὡς διεύθυνσις ἀθροιστικῆς, ἀχωρῶντις κλπ. πρὸς ὡς διεύθυνσις Βασιλικοῦ Θεάτρου.

ΣΤΗΝ 3ῃ ΕΡΩΤΗΣΗ

Θεωρῶ παραλογισμὸ τὸ νὰ πιστεῖται κανεὶς, ὅτι μπορεί ἓνας ἄνθρωπος, ἔσθ' ὑπερφύσης καὶ ἂν εἶναι, νὰ διδάσκη αἰσθητικὰς ἐπιστήμας καὶ νὰ γίνωται ἀντιληπτὸς ἀπὸ μαθητευομένους, ποὺ δὲν ξέρουν τὴ γλῶσση στὴν ἑποῖα διδάσκει.

Χ. Χρυσόβασιλεις.

[Εἰς τὸ προσεχὲς τεύχος γινώματι τῶν κ. κ. Π. Νυβάνου, Γ. Κουδολιάκη, Γ. Ξενοπούλου, Κ. Γάδου κ.λ.].

←→

ΟΙ ΠΑΤΡΙΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΤΡΙΑ

(Κοινωνιολογικὴ μελέτη)

(Συνίχεια καὶ τέλος).

"Ἐγγιστότατοι καὶ Λογιώτατοι Ἐταῖροι, Ὑπεύθυνος συντάκται τῆς Προσφύξεως καὶ τῶν γρηγορήσαντων εἰς τὴν ἰσημερινὴν Πάτριαν.

Ταπεινὸς Ρωμῆς, ἐνδιαφερόμενος διὰ τὴν προσηκόν τῆς πατρίδος μου, μετὰ πολλῆς ἀνησυχίας ἀπὸ πολλοῦ κενροῦ παρατηρήσας ἔτι τρέχοντα στὸν κατήφορο, μετὰ πολλῆς, ἔσως ἀπο ἐπόμενον, προσυχῆς μελετῶ κάθε πατριωτικὴν προσπάθειαν καλλιτερευτέως τῆς τύχης τῆς Ρωμανοσύνης.

Τὸ Κράτος δὲν ἐστραφῆ ποτὲ, ὅτε στερῆται, Σαλλόγων καὶ Ἐταῖρων

ποικιλωνύμων, άνωνύμων, έτερορρόθμων και ιδιορρόθμων επιδιωκόντων και αγωνιζομένων (μέ τὰ λόγια) τόν άγαθόν άγώνα. Τουτέστι δέν έλειψαν από τήν 'Ελλάδα ποτέ οι πατριώται ρήτορες, οι επιζητούντες κάθε περίπτωση και οι επιλαμβανόμενοι πάσης ευκαιρίας να ύπομνήσουν εις τούς άλικούς άκρατους και τούς κωφεύοντας λαούς τής Ευρώπης, μέ πύρινα λόγια και μεγάλοπρεπα σχήματα αρχαΐζοντα, τήν ευγενή καταγωγήν μας και τὰ κληρονομικά δικιωμάτά μας.

Πράγμα παράδοξον όμως οι λόγοι δέν βρίσκουν ήχώ. Και κατά στανικήν συγκυρίαν τὰ πατριωτικά ιδρύματα ή τελειώνουν μ' ένζ πούφ, ή άφορμή κάποιας δυσαρέστου παρανοήσεως διά τó Κράτος αποβαίνουν. Γεγονότα επιβεβαιώνοντα τήν σκέψιν, ότι ή έμφραξις τών τρανών λόγων δύναται μέν ν' άντικαταστήση τας πράξεις, αλλά δέν μπορεί ν' άντικαταστήση ούτε τὰ κανόνια, ούτε τó χρήμα.

Διά τούτο—δέν πρέπει να σής φανώ βλάσφημος αν τó ξεστομίσω—θεωρώ ευτύχημα διά τó Κράτος τó ότι αι πολλάι τών πατριωτικών 'Εταιριών βουδσι λάθρα

'Η σύγχρονος ιστορία έν τούτοις δύο εξ αυτών δια τὰ υλικά μέσα τὰ όποια διέθεσαν θ' άνγκυκασθή να τας μνημονούση: Και ή μέν μία, όπου έπεροσέδινε ό τυφλός Δον-Κισωττισμός, ύποθαλούμενος υπό τής άμαθείας και του πνεύματος τής χιμαίρας, ή 'Εθνική, βικιστική και προκομένη εις διάστημα ενός έτους, έρρίζωσεν, έφούντωσεν, άνθισε και διελύθη μεγλουργήσασα κατά τόν τρόπον τόν όποιον όλοι μέ τó παραπάνω καλά ξέρουμε. Τήν δέ άλλην, ώ ευτυχισμένοι άνάδοχοι!—να χαρή τ' όνομά της—τήν έβχρήσχετε 'Εταιρίαν τής ύπέρ τών Πατριών 'Αμύνης. Μετά τὰ λεχθέντα κρίνω περισσήν τήν βεβαίωσιν, ότι έδαπάνησα όλόκληρα μερόνυχτα σκεπτόμενος επί του ποιού τής προκηρύξεως, ότι έδιέβασα μέ 'Ιώβειον ύπομονήν όλας τας περικοπές τών πρós τήν 'Εταιρίαν συγχαρητηριών γραμμάτων τών Δημάρχων, Νομαρχών, 'Επισκόπων, 'Επιτρόπων 'Εκκλησιών κλπ. και ότι παρακολούθω τὰ από τών στηλών τών Πατριών δημοπειύμενα ένας κ' έγώ από τούς εΐκοσι χιλιάδες τζαμπατζήδες αναγνώστας.

Και έσχημάτισα μέν τότε άμέσως τήν πεποίθησιν, ότι αι πράξεις και τὰ έργα τών καυχωμένων διά τούς Πανεπιστημιακούς τίτλους των άποδεικνύουν ότι εις τήν 'Ελλάδα ύπάρχουν πλείστοι **οί σπουδαίοι μεγλίσχημοι**, μετρημένοι όμως στα δάχτυλα του ενός χεριού **οί σοβαροί**. 'Εν τούτοις μόνον άφότου διέγνωσα, ξαναδιαβάζοντας μεταξύ τών γραμμών, ότι τó σχολαστικόν πνεύμα έχει μεταμορφώσει και Σας, πρσά τήν καλήν πρόθεσί σας, εις φανφαρόνους επικινδύνους, έθεώρησα αναγκαία διά τήν άμυναν του συμφέροντος του Κράτους τήν συγγραφήν μελέτης σκοπούσης να δείξη, ότι ή 'Εταιρία τών Πατριών είνε θυγατέρα τής 'Εθνικής.

Αλλ' ες μη ύποτεθή ότι σκοπεύω ένταύθα να κίνω άνάλυσιν τής μελέτης

ω γμ αίο

να σή εισαγάσω και υψώνω

μου, τὸνναντίον ἐδῶ ἤθελα νὰ πᾶρω τὸ χειροβιβλίον λίγο ψιλοτέρω, νὰ σφηνίσω δηλαδὴ τὰς γενικὰς ἀρχὰς αἱ ὅποια δικαίωνται ἐκτὴν, χωρὶς ὅμως ἐνεκὰ τούτου νὰ παύσω λέγοντας τὰ σὺκα σὺκα καὶ τὴν σαφὴν σαφὴν.

Ἐξηγοῦμαι :

Ὅταν ὁ καλὸς Κ^{ος} Ἀργύρης Ἐργαλειώτης ἀπελευθερώσει τὸν πρῶτον τόμον τῆς Ἱστορίας τῆς Ῥωμησοσύνης, ἀκριτῶς θεοῦδος καὶ σταχτοῦρι ἀπακούσθητε, μεταξὺ τῶν μερικῶν ποῦ ἐβλήθησαν νὰ μᾶς πείσουν, ὅτι ἡ ἱστορικὴ ἀλήθεια αὐτὸ τ' ὄνομα ἀπονέμει εἰς τὸ Κράτος, καὶ τῶν ἄλλων—ἴπως ὁ κ. Πολίτης—οἱ ὅποιοι μὲ τρανά, πολλὰ καὶ σοφὰ ἐπιχειρήματα ἐπροσπάθησαν ν' ἀνκαταστήσουν τοὺς ἰσχυρισμοὺς τῶν πρῶτων δικαινόμενοι, ὅτι ἡ ἱστορικὴ μᾶς ἐπιτρέπει τ' ὄνομα ποῦ μᾶς πρέπει τῶν Ἑλλήνων.

Ἐγὼ σύμφωνος καὶ μὲ τοὺς δύο, θετικῆς ἀδιαφόρου τοῦ ἀχρίστου κενεῖ, ἐνθουσοῦμαι ὅτι ἔγραφα πρὸς τὸν πρακτικὸν συγγραφεὶ τῆς πρωτοτύπου ἱστορίας γράμμα μὲ τὸ ἐξῆς νόημα « Ἄν καὶ ἔχω τὴν γνώμην, ὅτι ἡ ἱστορικὴ πάντοτε Ἑλλάδα ἀποκαλεῖ τὴν χώραν τὴν ὅποιαν κατέχει τὸ σημερινὸν Ἑλληνικὸν Κράτος, εὐχαρίστως ἐν τούτοις καὶ ἀνεπιφυλάκτως ἐγκρίνω καὶ παραδέχομαι τὸν τίτλον τῆς Ῥωμησοσύνης καὶ τοῦ Ῥωμηοῦ, ὡς σύμβολον τῶν ἐργατῶν τοῦ πρακτικοῦ καὶ ἐπιστημονικοῦ πνεύματος, ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων ἐργατῶν τοῦ σχολαστικοῦ ὀλεθρίου πνεύματος » Ἐδεδόχθη καὶ κηρύχθη τούτῳτι νὰ λευθοῦμαι κάτοικοι τῆς Ῥωμησοσύνης διὰ νὰ γλυτώσωμε, μὴ γὰρ πάντα, ἀπὸ τὰ τρομερὰ ὄπλα τῶν φαντασιολόγων τιτλούχων ἀπογόνων καὶ ἐπιγόνων προμάχων τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Διὰ τοῦτο μεταχειρίζομαι ἀδιαφόρως τὰ ὀνόματα τοῦ Ῥωμηοῦ καὶ τοῦ Ἑλλήνος εἰς τὴν μελέτην μου.]

Διὰ τοῦτο θεωρῶ καλὸ μὲν, ὅτι ἀποδεικνύεται συμφέρον καὶ ὠφέλιμον εἰς τὸ Κράτος, κακὸ δὲ καὶ ψυχρὸ, ὅτι μὴ ποῖ νὰ ἐπιβραδύνῃ τὴν πρόοδόν του. Διότι φρονῶ, ὅτι μόνον ἔταν *ἐκείνο* ἐξυγιανθῆ, προκόψῃ, εὐημερήσῃ καὶ δυναμώσῃ καὶ ἡ ἐπέκτασις τῶν ὁρίων του—ἡ διατηρητικὴ ἀποστολή του—θὰ ἐπιδικωθῆ δικαίως, ἀσφαλῶς, ἀποτελεσματικῶς, ἀνογκαίως.

Δὲν κρίνω ἀσκοπὴν ἐνταῦθα νὰ παραθέσω παρατήρησις εὐαυτῆ καὶ εὐκολονόητη, ἡ ὅποια θὰ μᾶς πῆ καὶ θὰ μᾶς μάθῃ πάμπολλα.

Ὅλοι λέγοντες « Ῥωμηῶδες » ἐννοοῦμεν τὸν ταμπέλον, τὸν κάλυκα καὶ τὸν κατεργῆρον κάτοικον χώρας ἀπολιτίστου, κακοδιοικουμένης, κακοδημιμονούσης, τῆς Ῥωμησοσύνης. Καὶ ὅμως αὐτοὶ οἱ ἴδιοι Ῥωμηοὶ παίρνοντας τὸν τίτλον τῶν Ἑλλήνων ἀξιοῦν νὰ θεωρηθῶν ὡς οἱ εὐγενεστάτοι ἀντιπρόσωποι τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, ὡς οἱ ἐκτελεσταὶ τῆς διαθήκης τῆς κλασικῆς ἀρχαιότητος.

Ὁ μετασχηματισμὸς καὶ ἡ μεταμόρφωσις δὲ μιᾶζει κάπως μὲ ταχυδακτυλογραφικὴν ὑπερμπαντήν ; Καὶ δὲν σὲς φαίνεται ἀρλεσκίτικη, ἀφίσιση, κομικὴ]

Δὲν

Νομίζω ότι θα ήτο δίκαιο, φρόνιμο, λογικό και δρθό να εφρόντιζαν οι Ρωμαίοι καλλιτερευότες τους εαυτούς των, να κατκτηήτουν το Κράτος εϋνομούμενον και προκρίττον, ίκωνόν υπό αιδωδήποτε δρομα να διεκδικήση τα δίκαιά του, τὰ όποια θα ήτο τότε εις θέσιν να επιβάλη εν ανάγκη.

Είμαι περσεβείσιος, εντιμότατοι έταίροι, ότι έχετε την όμοίαν γνώμη, άλλ' ότι ό σχολατικισμός σας υποχρεώνει να φορέσετε μάσκα και να υποστηρίξετε στο τέλος τ' αντίθετα.

Ούτως ήταν εις την προκήρυξιν γράφετε «Όμολογοϋμεν ότι σήμερον ουδέ την σφόδρα περιορισθείσαν φιλοδοξίαν ήμων πληροί ή ενεστῶσα κατάστασις», διατί τάχα κλαίτε περισσότερο; Δια την ενεστῶσαν κατάστασιν; ή δια την σφόδρα περιορισθείσαν φιλοδοξίαν; Υποθέτω, καλοί μου κύριοι, δια το δεύτερον αφού ή δύναμις των ήθικων όπλων της προκηρύξεως ταιριάζει να περσεβληθῇ με την στρατιωτικήν αξίαν μαχητοϋ του σχολατικισμού όπλισμένου με Μκεδονικήν σάρισσιν έπταβόειον και περικεφαλαίαν.

Διότι χρησιμεϋούν δια την ενίσχυσιν του ήθικου του σημερινου όπλίτου του Κράτους τα κατορθώματα του μεγάλου Άλεξάνδρου, ή λατρεία της γλώσσης των Άττικων και ό τίτλος των απογόνων της κλασικής Ελλάδος, εϋον θα έχρησιμευον εις μαχητήν του εικοστου αιώνος σάρισσα, έπταβόειος και ίππιοχαίτης λόφος, ίκωνός να τρομάξη τον μικρόν Άστράκατα και να θυμαπώγη τα μυαλά των δασκάλων.

Ό σημερινός στρατός όπως πρέπει να όπλισθῇ με έπαναληπτικά, με ταχυόβολα, με κανόνια, με μαξίμη, όμοίως πρέπει να έμπνεεται από ήθικά έλατήρια πραγματικά, επίκυρα, επιστημονικά, συμπεφορτολογικά.

Πρός τοϋτο το Κράτος πρέπει να νοιώσῃ εαυτό γερό, εϋρωστο, άκυκίθ, ισχυρό.

Να νοιώσῃ την αυτοπεποίθησιν.

Όχι όπως φαντάζεσθε ότι την κατκτητῆ μορφούμενον εν τη ζωογόνῃ και ανυθούτως διδασκαμένη ιστορίῃ της έλληνικής φυλής, εν τῷ πρόσ την πατροπαράδοτον θρησκείαν σεδασμῷ και τη πρόσ την έλληνικήν γλώσσαν λατρείῃ» αλλά με την γνώσιν της ιστορίας του των χρόνων της Σκλαβίας, αλλά μορφούμενον με την γλώσσαν του, αλλά με την άπόκτησιν πολιτικής, κοινωνικής και πολεμικής ήθικής σοφίας, αλλά δια της προκοπῆς εις τὰς επιστήμας, τὰς τέχνας και τὰ γράμματα, αλλά δια της συναισθήσεως της πραγματικής αξίας του είτε Ρωμησοϋνη, είτε Έλλάς αυτοκαλείται.

Πρός αποδειξιν του ότι οι τίτλοι δέν μες χρησιμεϋούν εις τίποτε και πρόσ υποστηρίζιν των όσων είπα, θα φέρω την ιστορίαν κάποιος άλλοπροσάλλου κατὰ το φαινόμενον συμπεριφορῆς και αντιλήψεως του λόρδου Μπάκρον.

Ός γνωστόν; μέγας ποιητής και φιλέλλην, του όποιου εκαί παρὰ το Ζάπ-

πιον ή τρισχιλιετής Ἑλλάς στερνώνει τὸ μίτωπον, κατὰ τὸ 1810 διὰ τοῦ Canto 2 τοῦ Childe Harold ἐπέταξε τοῖς κάππουσ μας διὰ τῶν εἰζῆς.

Hereditary bondsmen ' Know ye not
who would be free, themselves must strikt the blow !

Γεννημένοι σκλάβοι ! Δὲν ξέρετε λοιπὸν
ὅτι ὄσοι θέλουν ἐλευθερίαν πρέπει νὰ χτυπήσουν οἱ ἴδιοι !

Καὶ ἐνῶ κατὰ τὸ 1813 ἀκόμη μὲς ἀπερῶνουμε με τὴν στροφὴ τοῦ Γκιχούρ.

In vain might liberty invoke
The spirit to its bondage broke,
or raise the neck that courts the yoke !

Τοῦ κάκου ἡ ἐλευθερία θὰ ἐπικαλεσθῆ
τὸ πνεῦμα ποῦ σκύθῃται στὴ σκλαβιά, ἢ θὰ ζητήσῃ νὰ νασαικώσῃ
τὸν τράχηλο ποῦ δέχεται μ' ἀγάπη τὸ ζυγὸ !

Ἐν τούτοις τὴν 25 Ἰανουαρίου τοῦ 1821 ὁ εὐγενὴς λόρδος ἀπεδιδάχτετο εἰς τὸ Μεσολόγγι διὰ νὰ προσφέρῃ καὶ τὴ ζωὴ του ὑπὲρ τοῦ θαυμαστοῦ ἄγωνος.

Τάχα κατὰ τὰ ἔτη 1810 καὶ 1813 ἐλητηρόναι ὁ Μπαίρον ὅτι ἔγραψε περὶ τῶν ἀπογόνων τῆς Ἑλλάδος ;

Τάχα εἰς τὰ 1824 μεταμεληθεὶς ἐθουσιάζετο ὑπὲρ τῶν ἀπογόνων τῆς κλασικῆς ἀρχαιότητος ;

"Ἢ μήπως καὶ τὴν πρώτην καὶ τὴν δευτέραν περίοδον μὲς μετεχειρίζετο ὅπως μὲς εἰζῆς ;

"Ὡς Ραγιαδες εἶταν τέτοιοι τοῦ ἐρκινόμεθα διότι ραγιαδικὰ ἀραρόμεθα :
"Ὡς ἦρωας δὲ εἶταν τὸ Μεσολόγγι εἶχεν ἀπερῶνιστῶς τῶν προμαχώρων
τοὺς ἐλευθεροὺς πολιορκουμένους.

"Ἦτοι: ὅτι καὶ ὁ μέγας φιλέλλην καὶ ποιητὴς ἀνέργησε σύμφωνα μὲ τὸ νόημα τοῦ κοινοτοπικοῦ γνωμικοῦ.—« Μόνη ἡ πραγματικὴ ἀξία δύναται νὰ ἐπιβληθῆ ».

Ἐάν ὅμως, ἐλλόγημοι κύριοι, καὶ σεῖς καθ' ὅμοιον τρόπον ἀντιλαμβάνεσθε καὶ δικαιολογεῖτε τὰ λόγια καὶ τὰ ἔργα τοῦ ὑπερῶνθρωπου Ἄγγλου. Πῶς ἐξακολουθεῖτε φρονούντες ὅτι ὁ τίτλος τοῦ ἀπογόνου μπορεῖ νὰ σημαίνῃ κάτι ;

Πῶς δὲν νοιῶσθε, ὅτι ὅπως διὰ τὰ ἄτομα εἶσι καὶ διὰ τὸ Κράτος ἐπιτάσσεται ἡ ἀνάγκη τοῦ primo vivere; (πρῶτα πρῶτα κινεῖς νὰ ζήσῃ, α' ἵπαιτα νὰ φιλοσοφήσῃ.)

Πῶς δὲν ἐσκέφθητε ἐπὶ τοῦ ὅρισμο τοῦ Κράτους τοῦ Λίππερτ ; «*Μὴ ἡγεῖς τοῦ Κράτους ἐπαρτῶνται ἀπὸ τὴν φροτίδα τὰ ἐπαρτῶν εἰς τὴν ἐπαρτῶν*».

Πῶς δὲν ἀποδώσατε ἀπόλυτον σημασίαν εἰς τὴν κατὰστασιν τῆς ψυχῆς τῆς Ρωμαιοσύνης, ἀλλὰ κλαίτε καὶ ὀλοφύρεσθε διὰ τὸν περιορισμὸν τῆς φιλοδοξίας τῆς

Πῶς δὲν ἐπιλαμβάνεσθε ἀμέσως τοῦ ἀληθινοῦ πατριωτικοῦ ἔργου, τῆς ἀ-
παλλαγῆς τῶν Ρωμηῶν ἀπὸ τὸν Ραγιαδιισμό ;

Καὶ πῶς καὶ γιατί σας λείπει τὸ θάρρος, ἡ θέλησις καὶ ἡ δύναμις νὰ ξε-
στομίσσετε coram populo τὴν ἀλήθεια μὲ καθαρὰ καὶ εὐκρινῆ λόγια σὰν
αὐτά ;

Ἐπειδὴ ἡ Ἐπιστήμη, οἱ Νόμοι τῆς Φύσεως καὶ ἡ Λογικὴ μᾶς ἐδίδαξαν,
ὅτι ἡ **πρωτίστη** καὶ ὑψηλοτάτη **παντὸς λαοῦ φιλοδοξία** πρέπει νὰ στραφῇ
πρὸς τὰ ΕΣΩ καὶ ὄχι πρὸς τὰ ΕΞΩ, πρὸς τὴν ἠθικὴν καὶ πνευματικὴν ἀναγέν-
νησιν τῶν χαρακτηρῶν καὶ ὄχι πρὸς τὴν ἐπέκτασιν τῶν ὁρίων, τοῦ λοιποῦ ἔργου
μας μοναδικὸ θὰ εἶνε, ἀφίνοντες παράμερα Τρανές Ἰδέες καὶ ὄνειρα κρηπιδωμά-
των πολιτισμῶν τῆς Ἀνατολῆς, νὰ καταστήσουμε τὴν Ρωμηοσύνην σεβαστὴ δι'
ἄλους καὶ πρωτίστως διὰ τοὺς Ρωμηούς, Κράτος εὐνομούμενον, αὐτάρκες, εὐη-
μεροῦν, προκόπτον εἰς τὴν γεωργίαν, τὸ ἐμπόριον, τὴν βιομηχανίαν, μὲ κάποιαν
ἀνάπτυξιν ντόπιας φιλολογίας καὶ μὲ κάποιαν ἐπιστημονικὴν πραγματικὴν κί-
νησιν.

Μὲ δυὸ λέξεις, ὅτι τὸ πρόγραμμά σας συνίσταται εἰς τὴν προσπάθειαν νὰ
γιατρέψετε τὴν ἄρρωστη Ρωμηοσύνη· **τούτου δὲ γενομένου, ΕΚΕΙΝΗ** (ἡ
Ρωμηοσύνη, ἡ Γραικία, ἡ Ἑλλάς), τὸ γερὸν Κράτος καὶ τὴν ὄρεξιν καὶ
τὴν ἐλπίσιν καὶ τὴν δύναμιν θὰ νοιώσῃ νὰ ἐπεκτείνῃ τὰ ὄριά
της μὲ τὸν τρόπο καὶ διὰ τοὺς λόγους ποῦ αὐτὰ θὰ ξέρη καλ-
λίτερα ἀπὸ ἡμᾶς.

Τέτοια ὁμολογήσατε ! Καὶ ἂς κληθῇ ὁ τεχνίτης ἐκεῖ παρὰ τὸ Ζάππειον,
ἀπέναντι τῆς Ἑλλάδος τῆς ἀναθρεψάσης τὴν ἀνθρωπότητα καὶ στεφανούσης τὸν
Φιλέλληνα, ἐν ᾧ ὁ Ραγιαδὸς σέρνεται ἀπὸ πίσω φουκαρᾶς, περίτολμος, μόλις τολ-
μῶν ν' ἀνεγείρῃ τὸ κεφάλι γὰρ νὰ δῇ μὲ βλέμμα διακονίᾳ τὸν καλὸν ἀφέντη
καὶ εὐεργέτη, νὰ στήσῃ ἕνα νέο Ἰδαϊκὸ μᾶς σωστὸ, σεμνὸ, φρόνιμο. Μὴ βα-
θύκολλη, νέα, καρπερὴ Ρωμηοσύνη, ἡ ὁποία θὰ χαιρετᾷ μὲ τὸ χαμόγελο τῆς
εὐγνωμοσύνης τὴν ἐνδοξὴν μητέρα τὴν Εὐρώπην, δείχνοντας περήφανη καὶ πασι-
χαρῆ στὸ πλάϊ τῆς τὸν ὠραῖον ἔσσηβον, τὸν ὁποῖον ἀνέθρεψε μὲ τὸ γάλα τῆς
ἀνδρείας, τῆς ἐλευθερίας, τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς προόδου, τὸν λεβέντη Ρωμηό,
εἰς στάσιν Διακτῆρου ἀναπαυομένου, ἡ ὁποία θὰ προδίδῃ μᾶλλον τὴν ἀναστολὴν
τοῦ δρόμου παρὰ τὴν ἀνάπαυσιν.

Ἄλλὰ πρὸ πάντων, Λογιώτατε καὶ ἔντιμοι κύριοι Ἐταῖροι καὶ ὑπεύθυνοι
συντάκται τῶν Πητριῶν, διακηρύξτε ὅτι ἡ Προκήρυξις σας προέβλεπεν ἀπὸ ἕνα
μεγάλον lapsus calami, ἀνοήμενοι διὰ παντὸς ἀπαξάπαντα τοῦ Σχολα-
στικισμοῦ τὰ Σακροδάντα-

Στέφανος Ραυᾶς.